

TRÁC TUYỆT ANGKOR WAT

Là ngôi đền vĩ đại nhất trong quần thể Angkor, Angkor Wat được coi là đỉnh cao về nghệ thuật kiến trúc, tạo hình của người Khmer cổ. Đây là ngôi đền hoành tráng bậc nhất mà không một ngôi đền nào trong quần thể Angkor sánh được.

Khoảng giữa thế kỷ thứ XII, quốc vương Suryavarman II đã xây dựng Angkor Wat để tôn thờ vị thần Vishnu của Hindu giáo. Trải qua bao biến cố thăng trầm, Angkor Wat vẫn sừng sững, linh thiêng, bởi đó là hiện thân cho núi Meru (trọng tâm của vũ trụ theo Hindu giáo).

Ấn tượng Angkor Wat là về kiến trúc và tạo

hình. Kiến trúc Angkor Wat mang quan niệm về vũ trụ quan của người Khmer cổ. Việc chia Angkor Wat làm ba tầng với năm ngọn tháp cao là biểu hiện cho đất, nước và gió (ba yếu tố làm nên vũ trụ theo quan niệm Hindu giáo). Các nhà khoa học nhận định, để xây dựng Angkor Wat phải cần đến một khối lượng đá khổng lồ, có thể hơn cả số đá xây dựng các nền núi khác cộng lại. Người ta nhận thấy, kiến trúc đồ sộ này được xây dựng trên tỉ lệ vàng (người Hy Lạp đã áp dụng tỷ lệ này trong các công trình kiến trúc vĩ đại của họ). Theo đó, một công trình kiến trúc chỉ có thể được nhìn thấy trọn vẹn từ khoảng cách lớn gấp hai lần kích thước của nó. Những nhà thiết kế

đã ý thức rất rõ vấn đề này khi xây dựng chiều dài của các con đường dẫn vào đền cũng như chiều ngang và chiều cao của nó. Chính điều này đã khiến Angkor Wat có một vẻ cân đối đến lạ lùng và đặc biệt hoàn chỉnh đến mức không thể thay đổi hay xê dịch. Đường như khi xây dựng Angkor Wat các nhà kiến trúc Campuchia đã xây dựng cả một mô hình về Angkor Wat trước đó.

Trác tuyệt là từ duy nhất có thể dùng khi nói đến vẻ đẹp của ngôi đền này. Sự cân đối, hài hòa với quy mô hoành tráng đã làm nên một Angkor Wat, biểu tượng cho đất nước Campuchia và trên nữa là một kì

quan của nhân loại.

Đó còn là ẩn tượng văn hóa, lịch sử, tôn giáo được biểu hiện một cách sinh động qua kiến trúc xây dựng của Angkor Wat. Trong cấu trúc, Angkor Wat được phân khá rành mạch ba tầng với cấp độ cao thấp khác nhau. Độ cao thứ nhất tượng trưng cho địa ngục (nước); tầng thứ hai là trần gian (đất) và độ cao thứ ba là thiên đàng (gió) biểu hiện quan niệm về tam giới trong Phật giáo Ấn Độ. Angkor Wat là đền núi duy nhất ở Campuchia có lối vào chính ở hướng mặt trời lặn. Sự tính toán về bố cục của những nhà thiết kế đã tạo được cảm giác uy nghi, vĩ đại cho những người đi vào đền, ngôi đền nổi bật giữa sắc nắng của mặt trời đặc biệt là bình minh và những buổi hoàng hôn. Ở tầng địa ngục, với chiều cao 2,5m dài hơn 800m dùng để miêu tả các điển tích trong kinh Bà La Môn, các cảnh trong sử thi Ấn Độ Mahabharata và Ramayana, hay những chiến công của vua Suryavarman II – người tạo dựng nên kì quan này. Điều đặc biệt ẩn tượng với cấp độ địa ngục này chính là điêu khắc, tất cả những bức tường không một khoảng trống. Sự

tài hoa và tinh tế của các nhà điêu khắc đã tái dựng lên các trận chiến của thần Sita, các điệu múa Aspara, đường nét cơ thể... tỉ mỉ từng chi tiết sinh động như thật. Với các tầng còn lại là những tượng thờ cũng hết sức tinh tế. Đặc biệt có một căn phòng dùng để cho các phụ nữ Khome chứng minh về sự chung thủy của mình mỗi khi vỗ tay lên ngực.

Ấn tượng nữa là về sự hoành tráng. Angkor Wat có diện tích trên dưới 200 ha, chu vi đến gần 6km, tường đá cao 8m, dày 1m. Đường dẫn tới cửa chính của

đền được làm bằng đá tảng dài 230m, mặt lộ rộng gần 10m, cao 5m so với mặt nước hồ. Trấn giữ phía ngoài đầu lối vào là tượng sư tử đá, hai bên được chạm trổ tượng rắn thân Naga bảy đầu. Khu đền chính gồm 398 gian phòng được chạm khắc trên trần, hành lang, các lan can... Hào nước bao bọc rộng 190m tạo nên một hình vuông dài một cây số rưỡi. Bậc đá cũng được xây dựng quanh hào nước để có thể bước xuống thường ngoạn, văn cảnh.

Ông Ngov SengKak, Giám đốc Phòng Du

lịch Siem Reap tháng 2 vừa qua đã cho báo chí cho biết, Angkor Wat mỗi ngày có hơn 4000 khách du lịch tới thăm. Có thể khẳng định, với những ấn tượng đặc biệt đó, Angkor Wat đã, đang và sẽ mãi là một viên ngọc quý nhất của đất nước Chùa Tháp và là một kỳ quan vĩ đại của loài người.

HOÀNG CHIẾN THẮNG

Ảnh: BÙI TUẤN

